

PHÒNG GIÁO DỤC ĐÀO TẠO QUẬN I

ĐỀ CƯƠNG THAM KHẢO ÔN TẬP THI HK1 NH 2015-2016 MÔN LỊCH SỬ 9

NỘI DUNG TỪ BÀI 8 ĐẾN BÀI 13 THEO CHUẨN KIẾN THỨC KỸ NĂNG

1. Những thành tựu kinh tế nước Mĩ sau chiến tranh thế giới thứ hai

Sau chiến tranh, Mĩ đã vươn lên chiếm ưu thế tuyệt đối về mọi mặt trong thế giới tư bản. Những năm 1945 – 1950, nước Mĩ chiếm hơn một nửa sản lượng công nghiệp thế giới (56,47%); nông nghiệp gấp hai lần sản lượng của năm nước Anh, Pháp, Tây Đức, I-ta-li-a, Nhật Bản cộng lại; nắm trong tay $\frac{3}{4}$ trữ lượng vàng thế giới; là chủ nợ duy nhất trên thế giới; có lực lượng quân sự mạnh nhất thế giới tư bản và độc quyền vũ khí nguyên tử.

2. Chính sách đối ngoại của Mĩ sau chiến tranh

Đề ra “chiến lược toàn cầu” nhằm chống phá các nước XHCN, đẩy lùi PT GPDT và thiết lập sự thống trị trên toàn thế giới. Tiến hành “viện trợ” để lôi kéo, khống chế các nước, gây nhiều cuộc chiến tranh xâm lược (tiêu biểu là chiến tranh Triều tiên và chiến tranh VN). Tiến hành nhiều biện pháp xác lập trật tự thế giới “đơn cực” do Mĩ hoàn toàn chi phối và khống chế

3. Nhật Bản khôi phục và phát triển kinh tế sau chiến tranh

Chiến tranh Triều tiên 1950 được coi là “ngọn gió thần” đối với nền kinh tế Nhật, sang đến những năm 60 khi Mỹ gây chiến tranh ở VN, Nhật lại có cơ hội mới đạt được sự tăng trưởng “thần kỳ” vượt qua các nước Tây Âu vươn lên đứng thứ hai trong thế giới tư bản.

Tổng sản phẩm quốc dân 1968 đạt 183 tỷ USD đứng thứ hai thế giới sau Mỹ. Thu nhập bình quân đầu người 1990 vượt Mỹ đứng thứ hai thế giới sau Thụy Sĩ. Công nghiệp tốc độ tăng trưởng bình quân hàng năm 13,5% (những năm 1961-1970). Nông nghiệp cung cấp được hơn 80% nhu cầu lương thực trong nước, 2/3 nhu cầu thị sữa, nghề đánh cá đứng thứ hai thế giới sau Pêru

Từ những năm 70 thế kỷ XX cùng với Mỹ, Tây Âu, Nhật bản trở thành một trong ba trung tâm kinh tế tài chính của thế giới

+ Những nhân tố có ý nghĩa quyết định là:

- Truyền thống văn hóa giáo dục lâu đời và giữ gìn bản sắc dân tộc của người Nhật
- Tổ chức quản lý của các Công ty, xí nghiệp có hiệu quả
- Vai trò điều tiết của nhà nước để đưa nền kinh tế liên tục phát triển
- Con người Nhật được đào tạo chu đáo, có ý chí, cần cù, có kỷ luật, coi trọng tiết kiệm

4. Chính sách đối ngoại của Nhật sau chiến tranh

Sau chiến tranh thế giới hai Nhật lệ thuộc vào Mỹ về chính trị và an ninh, chấp nhận đặt dưới ô bảo hộ hạt nhân của Mỹ. Nhật bản chỉ dành 1% tổng sản phẩm quốc dân cho chi phí quân sự, tập trung phát triển kinh tế. Từ nhiều thập niên qua, Nhật thi hành chính sách đối ngoại mềm mỏng phát triển quan hệ kinh tế đối ngoại, đầu tư, viện trợ cho các nước, nhất là ĐNÁ

5. Sự liên kết khu vực các nước Tây Âu

- Tháng 4/1951: Sáu nước Pháp, Đức, I-ta-li-a, Hà Lan, Bỉ, Lúc-xăm-bua thành lập “Cộng đồng than, thép châu Âu”.
- Tháng 3/1957: Sáu nước trên thành lập “Cộng đồng năng lượng nguyên tử châu Âu”. Tiếp theo, thành lập “Cộng đồng kinh tế châu Âu” (EEC).
- Tháng 7/1967: Ba cộng đồng trên sát nhập thành “Cộng đồng châu Âu” (EC).
- Tháng 12/ 1991: tại Hội nghị cấp cao Ma-a-xtơ-rích (Hà Lan) quyết định xây dựng liên minh kinh tế, liên minh chính trị tiến tới nhà nước chung châu Âu, phát hành đồng tiền chung EURO; đổi tên EC thành Liên minh châu Âu (EU), là liên minh kinh tế chính trị lớn nhất thế giới. (2004 là 25 nước)

6. Sự hình thành trật tự thế giới mới:

Vào giai đoạn cuối chiến tranh thế giới thứ hai, nguyên thủ của ba cường quốc Liên xô, Mỹ, Anh đã có cuộc gặp gỡ tại I-An-ta từ ngày 4-11/2/1945. Hội nghị đã thông qua những quyết định quan trọng về phân chia ảnh hưởng ở châu Âu và châu Á giữa hai cường quốc Liên Xô và Mỹ.

Những thỏa thuận trong hội nghị đã trở thành khuôn khổ của một trật tự thế giới mới mà lịch sử gọi là Trật tự hai cực I-An-ta, Liên xô và Mỹ đứng đầu mỗi cực

7. Nhiệm vụ - vai trò của Liên hợp quốc

Nhiệm vụ chính của Liên hợp quốc là duy trì hòa bình và an ninh thế giới, phát triển mối quan hệ hữu nghị giữa các dân tộc, thực hiện sự hợp tác quốc tế về kinh tế, văn hóa, xã hội và nhân đạo.

Vai trò: Duy trì hòa bình an ninh thế giới, đấu tranh xóa bỏ chủ nghĩa thực dân, chủ nghĩa phân biệt chủng tộc, giúp đỡ các nước phát triển kinh tế, văn hóa

8. Thế nào là “chiến tranh lạnh”-Hậu quả:

- Là chính sách thù địch về mọi mặt của Mỹ và các nước ĐQ trong quan hệ với Liên xô và các nước XHCN
- Hậu quả: Thế giới luôn trong tình trạng căng thẳng, có lúc đứng trước nguy cơ bùng nổ chiến tranh thế giới mới. Tuy thời bình nhưng các cường quốc đều tăng cường ngân sách không lồ cho quân sự, trong khi loài người vẫn chịu đói nghèo, dịch bệnh, thiên tai...

9. Thế giới sau “Chiến tranh lạnh”

Tháng 12/1989, Tổng thống Mĩ và Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Liên Xô cùng tuyên bố chấm dứt “chiến tranh lạnh”. Tình hình thế giới có nhiều biến chuyển và diễn ra theo xu hướng sau:

Một là, xu thế hòa hoãn và hòa dịu trong quan hệ quốc tế.

Hai là, xác lập một Trật tự thế giới mới đa cực, nhiều trung tâm.

Ba là, các nước ra sức điều chỉnh chiến lược phát triển lấy kinh tế làm trọng điểm.

Bốn là, ở nhiều khu vực xảy ra những vụ xung đột quân sự hoặc nội chiến giữa các phe phái.

Xu thế chung của thế giới ngày nay là hòa bình ổn định và hợp tác phát triển kinh tế.

10. Những thành tựu chủ yếu của cách mạng Khoa học – Kỹ thuật

Trước hết, trong lĩnh vực khoa học cơ bản, con người đạt được những phát minh to lớn trong Toán học, Vật lí, Hóa học, Sinh học (phương pháp sinh sản vô tính, bản đồ gen người).

Hai là, những phát minh lớn về những công cụ sản xuất mới (máy tính điện tử, máy tự động, hệ thống máy tự động).

Ba là, tìm ra được những nguồn năng lượng mới (năng lượng nguyên tử, năng lượng mặt trời, năng lượng gió, năng lượng thủy triều, ...).

Bốn là, sáng chế những vật liệu mới (chất pô-li-me, chất siêu bền, siêu cứng, siêu nhẹ, siêu dẫn, ...).

Năm là, cuộc “cách mạng xanh” trong nông nghiệp

Sáu là, những tiến bộ thần kì trong lĩnh vực giao thông vận tải và thông tin liên lạc

Những thành tựu kì diệu trong lĩnh vực chinh phục vũ trụ.

11. Ý nghĩa và tác động của cách mạng Khoa học – Kỹ thuật

Có ý nghĩa to lớn như một cột mốc chói lọi trong lịch sử văn minh loài người. Mang lại những tiến bộ phi thường, những thành tựu kì diệu và những thay đổi to lớn trong cuộc sống của con người.

Tác động tích cực: Nâng cao mức sống và chất lượng cuộc sống của con người với những hàng hóa mới và tiện nghi sinh hoạt mới.

Tác động tiêu cực: Tạo ra các loại vũ khí và các phương tiện quân sự có sức tàn phá và hủy diệt sự sống. Nạn ô nhiễm môi trường, nhiễm phóng xạ nguyên tử, tai nạn giao thông, những dịch bệnh mới cùng những đe dọa về đạo đức xã hội và an ninh con người.

12. HS xác định vị trí các nước Mỹ, Nhật, khu vực Tây Âu trên bản đồ và xem các các hình ảnh có trong sách giáo khoa.

- Tìm hiểu tên một số tổ chức chuyên môn của Liên Hợp Quốc

- Thách thức của các dân tộc trước xu thế chung của thế giới

- Các liên hệ về yếu tố con người Nhật bản